

НЕЗБОРИМА НАЦІЯ

НАШ ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС – 33545

СВЯТО ОДНОДУМЦІВ

22 січня в Києві в Інституті українознавства відбулася зустріч однодумців – членів Історичного клубу “Холодний Яр” з різних куточків України. Нагода поважна – 20 років нашої діяльності, 20 років нашої великої праці.

Делегати 3-ї конференції Історичного клубу “Холодний Яр” – визначні діячі української культури і науки. Ось деякі прізвища: доктор медичних наук Орест Абрагамович, кандидат філософських наук Тарас Беднарчик, режисери Володимир Бондаренко, Олександр Домбровський та Олександр Рябокрис, сотник Історичного товариства “Чорні запорожці” Роман Боровик, народні депутати України Юрій Бублик та Юрій Левченко, скульптори Михайло Горловий і Дмитро Бур’ян, поети Василь Ковтун, Тетяна Лемешко, Владлен Ковтун, Антоніна Литвин та Валерій Мартишко, командири “Легіону Свободи” Олег Куцина, волонтери Анна Конош, Марина Хаперська, Іліяна Гайдук і Василя Наконечна, директор Медведівського історичного музею Богдан Леоняк, журналісти Микола Владзімірський, Костянтин Дикань, Олексій Редченко, Олена Антюшенко та Віталій Опанашук, член Апеляційного суду Київської області Юрій Кулішенко, дослідники Визвольного руху Віктор Моренець і Владислав Карпенко, директор Кам’янського історичного музею Юрій Ляшко, господиня музейного комплексу “Дикий хутір” Леся Островська, захисник Донецького аеропорту Микола Тихонов, доброволець батальйону “Айдар” Євген Гордничук “Гриць”, заступник голови Центру спеціальної тактичної підготовки “Білий вовк” Леонід Ісаков, редактор газети “Шлях перемоги” Віктор Рог, письменники Роман Коваль і Валерій Войтович, директор Олександрівського історичного музею Василь Білошапка та директор Ірпінського історичного музею Анатолій Зборовський, заслужений працівник культури України Микола Оцун, голова Політичної консультативної ради при Вінницькій ОДА В’ячеслав Березовський, курсант Національної морської академії Олександр Мацієвський, інженер Наталка Осьмак, літературні редактори Надія Овчарук та Віктор Радіонов, магістр державного управління Віктор Фастовець, засновник Цибулівського приватного історичного музею Володимир Вознюк, селянин Олександр Півень, який власним коштом поставив у Червоній Мотовилівці пам’ятник Тарасові Шевченку.

У цей день нас вітали піснями своїх товаришів члени Історичного клубу “Холодний Яр” Сергій Василюк, Тарас Силенко, Василь Лютий і гурт “Хорея козацька” на чолі з неперевершеним Тарасом Компаніченком.

Серед делегатів і гостей було чимало ветеранів Визвольної війни, вояки легендарних українських бойових формувань – “Айдару”, “Азову”, “Карпатської Січі”, 95-ї бригади, батальйону оперативного призначення ім. генерала Кульчицького.

Початок конференції проголосили сурма Данила Перцова і тубабас сотника Романа Боровика.

“Шановні козаки, дорогі козаки! – звернувся Роман Коваль до своїх друзів. – Щиро вітаю вас із 20-літтям нашої організації та Днем Соборності! Бажаю, щоб наші сердечні мрії про славу України і смерть Росії здійснилися.

Історичний клуб “Холодний Яр” створено в січні 1997 р. з ініціативи Проводу Всеукраїнського політичного об’єднання “Державна самостійність України”. Наш клуб об’єднував та об’єднує вчених, краєзнавців, митців, літераторів, журналістів, громадських діячів, учасників і нащадків учасників Національно-визвольних змагань українського народу для виконання мети й завдань, визначених Проводом ДСУ.

ДСУ вже давно немає, але накази організації, створеної членами ОУН, вояками УПА та політв’язнями, ми досі втілюємо в життя.

Давно вже немає УПА та Української Головної Визвольної Ради на чолі з Кирилом Осмаком, діячем Центральної Ради, але є його дочка Наталка, яка зберегла для нас пам’ять про збогальня – учасника і творця двох Визвольних епопей.

Надаю почесне право відкрити наші збори членові Історичного клубу “Холодний Яр” Наталці Осмак”.

І п. Наталя відкрила 3-тю конференцію Історичного клубу “Холодний Яр”. В Інституті українознавства залунали: “Ще не вмерла України ні слава, ні воля...”

Першим привітав делегатів і гостей директор Науково-дослідного інституту українознавства Богдан Галайко. Потім слово взяв Роман Коваль. “Основою метою діяльності клубу, – сказав він, – є дослідження боротьби українського народу за побудову національної держави, відновлення історичної справедливості щодо полеглих, увічнення їхнього подвигу. За 20 років члени Історичного клубу

“Холодний Яр” зробили чимало добрих справ. Історичний клуб “Холодний Яр” – це відроджені могили героїв, це десятки книжок і фільмів про Визвольну боротьбу, сотні радіопередач і вечорів пам’яті героїв, тисячі статей. Це робота в архівах. Це пам’ятники українським героям, меморіальні дошки, перейменування вулиць на їхню честь. Це Всеукраїнські щорічні вшанування героїв Холодного Яру, які, на думку Юрія Сиротюка, є головною культурною подією року. Це музичні фестивалі на їхню честь. Це газета “Незборима нація”.

Історичний клуб “Холодний Яр” – це реабілітація згнаньблених російською окупаційною владою наших героїв – громадська, а тепер уже й на державному рівні: Генеральною прокуратурою та в суді. Це й Указ Президента України про вшанування 100-ліття Української революції. 20 років ми вертаємо із забуття святих героїв України, вшануємо їх як рідних людей. Якщо почну перераховувати всі наші справи, конференція може затягнутися... Головне, що завдяки великій праці ми стали – колись зруйнованою ворогом – ланкою між героями доби УНР і нинішнім поколінням, яке має реалізувати нарешті державницьку ідею вояків Армії УНР, отаманів нескореної України та вояків УПА.

Ми відновили історичну пам’ять.

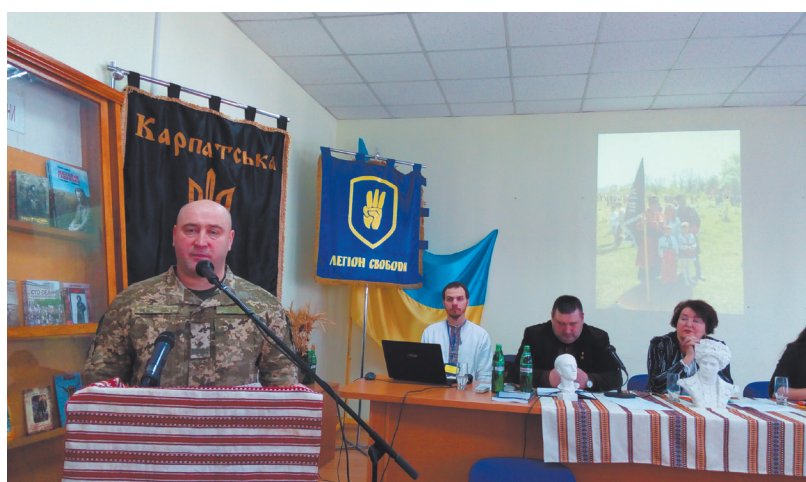
Ми сприяли відновленню бойового духу нашої нації.

Ми реабілітували образ ворога, який владоможці та їхні ЗМІ маскували 25 років, називаючи російського люципера стратегічним партнером.

Тепер щодня в державних новинах лунає: російські окупанти, російські терористи, російські бандформування... Раніше це називалося розпалюванням міжнаціональної ворожнечі. Тепер це говорить наша держава. І наші діти тепер зростають у правді. Вони змалечку знають, що Росія – ворог. На початку 1990-х член ДСУ Василь Барладяну із жалем казав, що ми звели Національно-визвольну боротьбу лише до слова. І все ж це слово таке вибило іскру. І на початку XXI ст. з’явилося нове покоління вояків. Є такі хлопці й серед членів Історичного клубу “Холодний Яр”. Маємо можливість щиро подякувати їм”.

І делегати стоячи вітали команду “Легіону Свободи” Олега Куцина, захисника Донецького аеропорту Миколу Тихонова, старшого

Продовж. на 2 стор.

лейтенанта Збройних сил України Віктора Радіонова, вояка легендарного батальйону «Айдар» Євгена Городничука-«Гриця», доброволець Олександра Литвина (частина, де він служив, тепер називається батальйоном ім. генерала Кульчицького).

Щиро дякували їй добровольцям «Карпатської Січі» Юркові Черкашину-«Чорноті» та Юркові Сиротюку, добровольцям батальйону «Азов» Миколі Круку, Олегові Петренку, Маркові Мельнику, Олександрові Алфьорову, Ярославові Харченку, добровольцями «Айдару» Миколі Швабу-«Клаусу», воякові 95-ї бригади Валерієві Котенку, добровольцями батальйону оперативного призначення ім. генерала Кульчицького Юрію Матеа та генерал-майору Олегові Мікацу, командирів 169-го навчального центру Сухопутних сил у Десні.

Роман Коваль запропонував стоячи вшанувати членів Історичного клубу «Холодний Яр», які відійшли в інший світ. Під урочисто-скорботні звуки сурми і тулумбаса прозвучали їхні імена: останній головнокомандувач УПА Василь Кук; поет, лауреат Літературної премії ім. Юрія Горліса-Горського Михайло Іванченко; учасниця Визвольного руху, дружина командира УПА-«Південь» Омеляна Грабець; видатний винахідник, перший дослідник Кубанської України, меценат Ренат Польовий; красенна і фольклорист Володимир Вовкодав, який зібрав понад 2000 народних пісень; мовознавець і громадсько-політичний діяч Юрій Мурашов; нащадок Тараса Шевченка, директор музею у Знам'янці В'ячеслав Шкода; провідний інженер-авіаконструктор КБ ім. Антонова Віктор Данильченко.

«Уже не заспіває нам кобзар Віктор Лісовол, автор знаменитіх пісн «Наливаймо, браття, кришталеві чаші»... – продовжував Роман Коваль. – Відійшла на Луки Сварож Ольга Страшенко, автор поезій про діячів Визвольного руху, лауреат Літературної премії ім. Юрія Горліса-Горського. Пішов у похід за своїм батьком Віталій Западнюк, доктор медичних наук. Він син Гната Западнюка, учасника Першого зимового походу Армії УНР, автора стрілецької пісні «То не грим загримів».

То не грим загримів,
То не бір зашумів,
Те столітні дуби затріщали.
То в завзятій борні,
Віковічній, страшній,
З України кайдани упали.

9 травня 2014 р. в муках помер Леонід Череватенко, поет, учасник установчої конференції клубу, лауреат Національної премії ім. Тараса Шевченка.

Померли, не дочекавшись реабілітації своїх рідних, наші друзі й члени нашого клубу: Катерина Булавина, двоюрідна онучка отамана Зеленого; Іван Водяний, син холодноярського отамана Якова Водяного; Надія Гальчевська-Дидинська, дружина отамана Якова Орла-Гальчевського; Таїсія Калагурська, дочка отамана Ананія Волинця; Марія Темченко, дочка Івана Лютого-Лютенка; Софія Терпило, онучка отамана Зеленого; Володимир Чучупак, син холодноярського повстанця Дем'яна Чучупака, племінник Головного

отамана Холодного Яру Василя Чучупака; Лідія Чучупук-Завалішина, дочка начальника штабу полку гайдамаків Холодного Яру Петра Чучупака; Валентина Чучупак, дочка холодноярського повстанця Дем'яна Чучупака, племінниця Головного отамана Холодного Яру Василя Чучупака; Ждан Шемет, син Володимира Шемета, члена Центральної Ради, друга і соратника Миколи Міхновського; Ніна та Олекса Щириці, дочка і племінник холодноярського отамана Якова Мамая-Щириці, учасники установчої конференції нашого клубу.

Згадав Роман Коваль і тих членів Історичного клубу «Холодний Яр», які через вік і хвороби не змогли прибути на конференцію: сотенний УПА Мирослав Симчич-«Кривоніс» (5 січня виповнилося 94 роки); патріарх українського лісовідновлення Павло Вакулюк (28 серпня йому виповнилося 89 років); дочка козака 1-ї Запорозької дивізії Армії УНР Тамара Олексіївна Здоровецька (7 січня їй виповнилося 87 років); онук вереміївського отамана Охтанаса Келеберди Іван Келеберда (2 липня йому виповнилося 86 років); син сотника 3-ї Залізної дивізії Армії УНР Леонід Юхимович Муха, кулеметник дивізії «Галичина» (26 травня ми відзначили його 90-ліття); племінник холодноярського отамана Якова Мамая-Щириці Павло Щириця (17 січня йому виповнилося 79 років); нащадок чорноліського отамана Пилипа Хмари Юрко Хмара (18 березня йому має бути 79 років), онук цвітнянського повстанця Олександр Ромашенко – дід Карбала – 26 березня він відзначатиме свої 78 років у самотності, без вірної дружини, за якою тужить уже 10 років.

Кобзаря Василя Литвина не пустила на конференцію стенокардія, історика Костя Завальнюка – грип, Івана Омелянюка, засновника ГО «Рух захисту української мови», зупинила пневмонія, а мецената нашого заходу Ігоря Гавришишина – травма. Геннадій Іванущенко досліджує в Лондоні архів ОУН.

Член Історичного клубу «Холодний Яр» Леонід Цимбал служив на Донеччині водем медроты 72-ї бригади, а член нашої організації Олександр Косіненко-Гонта – нині заступник командира батареї управління та радіолокаційної розвідки зенітного ракетно-артилерійського дивізіону 17-ї Окремої танкової бригади. Це він колись відновив могилку трьох зарубаних будівельників дівчат на Мліївській Січі отамана Голого – Трохима Бабенка. А тепер пішов боронити Україну від новітніх бандитів-будівельників.

Відслужив 5 ротаций на Луганщині у складі батальйону «Золоті Ворота» член історичного клубу Петро Билина.

У роботі конференції взяв участь і Генеральний прокурор України Юрій Луценко. В питанні реабілітації борців за волю України він зробив більше, ніж усі генеральні прокурори разом узяті. Те, що він прийшов привітати членів Історичного клубу «Холодний Яр», говорить про його серйозні наміри відновити історичну справедливість щодо борців за волю України.

У роботі конференції також взяв участь начальник управління зв'язків Генеральної прокуратури з громадськістю і ЗМІ Андрій Демартіно, співупорядник книжки «Героїзм і трагедія Холодного Яру», яку Історичний клуб видав 1996 року.

Від імені Верховної Ради щирі вітання надіслав Голова Верховної Ради України. «Ви відновлюєте пам'ять про героїчну добу великої боротьби українського народу... – звернувся Андрій Парубій до членів Історичного клубу «Холодний Яр», – продемонстрували світові унікальний феномен Холодноярської бойової організації і загалом героїки Армії УНР. На цій героїці виховано вже не одне покоління патріотичної молоді в незалежній Україні. Вашими книгами надихаються сучасні воїни, які сьогодні боронять Україну, Європу і весь вільний світ від смертоносного російського імперіалізму. Адже в них дається розуміння того, що війна, яка сьогодні триває з віковим ворогом України – Росією,

розпочалася не учора і навіть не у 2014 році. Цьогоріч ми відзначаємо століття Української революції. Століття безперервної війни українського народу за свою державність. Століття непримиренної війни з імперською Москвою. Щиро дякую за вашу невтомну державницьку працю, завдяки якій виховується міцна українська нація. Бажаю вам натхнення та наснаги у вашій діяльності, нових пошуків, здобутків та перемог! Слава Україні!»

Командир «Легіону Свободи» Олег Куцин, який стояв біля витоку Історичного клубу «Холодний Яр», розповів про значення історії Визвольної боротьби для беззатності Збройних сил України. Військовослужбовці, котрі виростили на книжках про Холодний Яр та Армію УНР, про Карпатську Січ 1939 року й УПА, знають, за що вони борються, за що страждають і нехтують безпекою смерті. Вони вмотивовані, їхня беззатність на кілька порядків вища, ніж беззатність військовослужбовців, які прийшли в ЗСУ, бо тут вони можуть більше заробити, ніж у цивільному житті.

Слова Олега Куцина підтвердив і його бойовий побратим – генерал-майор Олег Мікац, донедавна командир 93-ї бригади, а тепер командир 169-го Навчального центру Сухопутних сил у Десні. Він поставив за приклад добровольців ОБЧ «Карпатська Січ», які знали, за що і проти кого боролися на Донбасі. Тому й всіляко допомагав січовикам. Співпраця між 93-ю бригадою і «Карпатською Січчю» є зразком співпраці між регулярними та іррегулярними формуваннями.

«Лютева революція 1917 року і Революція Гідності 2014-го ще не завершилися, – так почав промову народний депутат України Юрій Бублик, який напередодні конференції подав заяву до Історичного клубу «Холодний Яр». – Їхні ідеали ми ще не захистили. Шкода, що замість того, щоб пізнавати правду і ставити вільними, багато хто воліє закрити очі й вуха, мовляв, не це головне, а хліб насущний. Мусимо переконати таких «громадян», що коли між волею і хлібом вони виберуть хліб, то позбудуться і хліба, і свободи. Пишаюся, що перебуваю в товаристві шляхетних однопідприємців – людей, які працюють, щоб наш народ відновив історичну пам'ять і разом з героями минулого прийшов до перемоги».

Народний депутат України Олег Петренко, вітаючи Романа Ковалю за переобранням на посаду президента Історичного клубу «Холодний Яр», подарував макет рушничі Мосіна. У складі делегації полку «Азов» на конференцію прибули Микола Крук, Олександр Алфьоров, Марко Мельник і Ярослав Харченко.

Від Інституту національної пам'яті привітав товариство Павло Подобед, від Інституту українознавства – д. і. н. Павло Гай-Нижник та д. і. н. Арсен Зінченко, від ВО «Свобода» – заступник голови партії Юрій Сиротюк, а від імені ГО «Сокіл» – доброволець ОДЧ «Карпатська Січ» Юрко Черкашин-«Чорнота».

Керівник Військово-історичного клубу «Курін Печерської сотні Київського реєстрового полку» Олександр Харченко представив козаків в одязі війська Богдана Хмельницького, розповів про свою організацію.

Людмила Гребенюк розповіла про духовне пробудження й відродження сіл княжичів й Жорнівки Києво-Святошинського району під впливом діяльності Історичного клубу «Холодний Яр» і від імені об'єднаної громади сіл подарувала Романові Ковалю картину «Червона калина» княжича Володимира Кузика – далекого родича отамана Пилипа Косаря-Драника.

Народний депутат України Юрій Левченко під час свого виступу раптом висловив здивування, що він досі не є членом Історичного клубу «Холодний Яр». І оформив заяву – під дбайливим керівництвом Марини Хаперської, секретаря конференції.

– Друже Юрію, – пожартував Роман Коваль, – вам – переважно, якої ще ніхто не мав, – рекомендацію вам пишу на тулумбасі! Сказав – і зробив! І делегати

щиро привітали новоспеченого члена Історичного клубу!

Слід сказати, що атмосфера під час конференції була тепла, дружня, доброзичлива, братерська.

Купава Литвин виконала пісні своїх батьків – «Чародійну кобзу» і «О зоре-земле» (сл. Антоніни Литвин, муз. Василя Литвина). Читали прекрасні поезії про Холодний Яр і Небесну сотню Владлен Ковтун, Тетяна Лемешко, Володимир Ковтун та Антоніна Литвин. Валерій Мартишко виконав ліричну пісню «Дочекайся мене» та продекламував історичну поему «Переяславська рада отамана Зеленого» і вірш «Десять годин до війни» – всі твори його авторства.

Десять годин до війни,
Якихось сімсот кілометрів –
І можна стати обличчям до смерті
Під свист свинцю чужої весни.
Десять годин до війни,
Дорогами Байди, де море Озівське,
Щоб захистити своє, українське,
Вгризаються в землю України сини.

«Пісню про отамана Зеленого» спільно виконали Сергій Василюк, Тарас Силенко і Живосил Лютий. Тарас Силенко проспівав й історичні пісні «До города Конотопа військо підступало» та «В Закарпатті радість стала», а разом із Живосилом Лютим – «Четверту добу уриваються плови». Живосил Лютий чудово виконав пісню про захисників Донецького аеропорту та «У Холодні Яру». Сергій Василюк заспівав кубанську народну пісню та гімн ОУН.

Серед гостей можна було помітити дослідника повстанського руху В'ячеслава Василенка, к. і. н. Інну Старовойтенко, співавтору книжки «Отаман Савонов» Леся Ісаїва, вчителя історії Тараса Воскобойника, журналіста Олександра Вівчарика, краєзнавця Володимира Захарова, юриста Олександра Беседкова, фотомітця Володимира Захарука, фавівця з комп'ютерних технологій Дмитра Свідіна; Ніну Цветкову, онучку Федора Петриченка, начальника кулеметної команди отамана Зеленого; онучку отамана Марка Трепета Наталку Столяренко, реконструкторів Івана Гранаткіна, Михайла Лічмана, Всеволода Буравченка, Миколу Пострелка, Олексія Заболотного, прес-секретаря КМО ВО «Свобода» Ярослава Голобородька, видавця Дмитра Головенка, журналістку Українформу Ірину Мамчур.

Конференцію зафіксували телезімальною групою телеканалу «Культура».

З-тя конференція Історичного клубу «Холодний Яр» ухвалила звернення до Кабінету Міністрів України та Міністерства освіти і науки України з вимогою збе-

регти в середній школі предмети «історія України» та «українська література» і до міністра культури Євгена Нищука – з проханням присвоїти звання народного артиста України членам Історичного клубу «Холодний Яр» Тарасові Компаніченку і Тарасові Силенку; звання заслуженого артиста України – членам Історичного клубу «Холодний Яр» Сергієві Василюку і Василеві Лютому.

Було ухвалено резолюцію «Проспект Мирослава Мисли в Харкові має бути!», а також звернення до військового керівництва під назвою «Армія УНР, а не армія СССР має стати орієнтиром для українського війська».

Щира подяка членам оргкомітету – Олені Артюшенко, Ліані Гайдук, Оксані Герасим'юк, Інні Дискант, Марії Донець, Олесі Коваль, Любі Криворот, Олегові Куцину, Олександрові Литвину, Василіні Наконечній, Тетяні Наумчук, Максимові Селюзкіну, Тарасові Силенку, Миколі Тихонову, Олені Тригуб і Марині Хаперській, які організували цю конференцію.

Щира подяка Богданові Галайку та колективу Інституту українознавства, на території якого пройшла ця незабутня зустріч!

Неймовірні люди зібралися на 3-й конференції Історичного клубу «Холодний Яр» – вчені, науковці, громадські діячі, артисти, бійці та ветерани російсько-української війни: добровольці, вояки ЗСУ, оборонці ДАП, – підсумувала секретар зборів Марина Хаперська. – Скільки чудових людей, скільки цікавих думок, скільки захоплюючих виступів! Мала за часом бути причетною до цього магічного дійства.

На конференції відчула, що ми не лише вшануємо борців різних епох, а й творимо нову Україну. Найкраща характеристика – це слова захисника, що вже третій рік на війні, вояка з Донецька, який сказав після конференції: «За таку Україну я готовий померти».

Слава Україні! Героям слава!»

Історичний клуб «Холодний Яр»

На світлинах 1-ї та 2-ї сторінок: Фантастична «Хороє козацька» Тараса Компаніченка (в центрі), праворуч – Василь Лютий.

У президії Олександр Литвин, Олег Куцин, Наталка Осмак і Марина Хаперська.

Богдан Галайко, Олександр Литвин, Олег Куцин і Роман Коваль.

Юрій Луценко дарує Романові Ковалю карту України Боплана.

Історичний клуб «Холодний Яр» вітає генерал-майора Олега Мікаца. Валерій Мартишко читає поему «Переяславська рада отамана Зеленого».

Люба Криворот, Тарас Компаніченко і Оксана Герасимюк.

Ярослава Фастовець зачарувала Юрія Луценка.

Використано світлина Миколи Владзім'їрського, Миколи Тихонова, Анастасії Похідник і Лариси Громадської.

НЕЗБОРИМА НАЦІЯ

НАШ ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС – 33545

Щиро дякуємо за пожертви на «Незбориму націю» Ігореві СМЕТАНСЬКОМУ, Світлані МИРОНЧАК

«Незборима нація» – газета для тих, хто хоче знати історію боротьби за свободу України

АРМІЯ УНР, А НЕ АРМІЯ СССР МАЄ СТАТИ ОРІЄНТИРОМ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА

ВМШ п. ПОРОШЕНКУ П. О.,
Верховному головнокомандувачу
Збройних сил України.
ВМШ п. ПОЛТОРАКУ С. Т.,
Міністрові оборони України.
ВМШ п. МУЖЕНКУ В.М.,
Начальникові Генерального штабу Збройних сил України

Вельмишановний пане Верховний
головнокомандувачу!
Вельмишановний пане Міністре!
Вельмишановний пане
Начальнику Генерального штабу!

Головними чинниками перемоги у війні є мотивація військовослужбовців і сильний бойовий дух, який ґрунтується на готовності захищати свою Вітчизну до останнього набою та останньої краплі крові. Тому нас турбує те, що в ЗС України майже відсутнє патріотичне виховання бійців, основане на українських військових традиціях.

Більшість кадрових офіцерів, особливо вищого командного складу, формувалася ще в добу СРСР або проходила підготовку в навчальних закладах, де викладачами й заповільниками були переважно військові пенсіонери – патріоти СРСР (Росії), тому не обізнана з історією Визвольних змагань, українськими військовими традиціями, не знає імен своїх великих попередників. На жаль, чимало людей у погонах досі тужать за “великим” советским минулим. Велика частина з них звикла до тихого казарменого життя, розпивання міцних напоїв на службі, не має бажання підвищувати свій професійний рівень, а службу Батьківщині сприймає як невдячну та нещасливу повинність.

Тривожить, що багато військовослужбовців не розуміють суті війни на Донбасі, не вважають її Визвольною війною українського народу. Поширеною є думка, що це збройна боротьба між групами олігархів, одні з яких орієнтовані на Росію, а інші – на ЄС і США.

Виховники в армії не роблять головного – не піднімають воєнського духу. Часто вони виявляються неспроможними протистояти ворожій пропаганді. Їм самим бракує належного вишколу, ідейної підкованості, вміння й бажання переконувати в правоті та перемозі української справи. Тож вважаємо, що необхідно кардинально змінити програму підготовки заступників командирів по роботі з особовим складом, а ті з них, які вже служать, повинні пройти перепідготовку за новим курсом.

Ще одна вкрай неприємна обставина – засилля мови окупанта у Збройних силах України. Далеко не поодинокими є випадки, коли керівники підрозділів українського війська державною мовою віддають лише команди, передбачені статутами: “Струнко!”, “Вільно!”, “Кроком руш!” тощо, а потім переходять на “общепонятний”. Це ганебне явище, з яким аж ніяк не можна миритися.

Нагадуємо, що діє Указ Президента України №17/2016 “Про заходи з відзначення 100-річчя подій Української революції 1917 – 1921 років” від 22 січня 2016 року, в якому 2017-й проголошено роком Української революції 1917 – 1921 років та одним із пріоритетів діяльності органів державної влади у 2017 – 2021 роках визначено вшанування видатних учасників революції.

Тому Міністерство оборони України та Генеральний штаб її Збройних сил мають ужити заходів для увічнення пам’яті про звитяги наших військових доби Української революції 1917 – 1921 років, зокрема шляхом спорудження меморіалів, пам’ятників, установлення пам’ятних знаків, меморіальних дощок, у тому числі й на території військових частин, відповідного найменування чи перейменування військових навчальних закладів, проведення заходів військово-патріотичного характеру із залученням учасників антитерористичної операції у Донецькій та Луганській областях.

Непокоїть, що переважна більшість підрозділів ЗСУ ведуть свій родовід із часів СРСР, їхні військові традиції глибоко закорінені в советське минуле, бойові прапори українського воїнства часто є видозміненими прапорами полків і дивізій окупаційної советської армії, історія частин, їхній бойовий шлях – це історія та бойовий шлях усе тієї ж советської армії, яка була зброєю російського імперіалізму.

Офіцери сучасної української армії віддають шану і рівняються на звитягу вояків Другої світової вій-

ни, згадуючи як воювали їх діди. А історію своїх прадідів і прапрадідів взагалі не знають.

Фактично відкидаються досвід і звичаї Українських січових стрільців, Української Галицької армії, Армії Української Держави, Армії Української Народної Республіки, Карпатської Січі та Української повстанської армії. Такі підходи – неприпустима річ! На наше переконання, історію частин ЗСУ за жодних умов не можна починати з часів зародження підрозділів советської окупаційної армії (це стосується і назв, і нумерації).

Прості запитання: як іноземному фахівцеві розрізнити вояків армій, які б’ються на Донбасі, коли вони говорять однією мовою, навчалися в одних і тих самих училищах, в одних і тих самих викладачів, використовують переважно одну й ту ж зброю, мають одні й ті ж звання, однаково називають себе та ще й були побратимами в одних і тих же війнах, наприклад афганській? За якими ознаками? За новими шевронами?

Звертаємо Вашу увагу на те, що в українських арміях різних епох вояка ніколи не називали солдатом. Солдат – це визначення військовиків німецької та російської армій. В українських збройних формуваннях ні в який час не було солдатів. У нас були дружинники, козаки, сердюки, гайдамаки, стрільці... Тому пропонуємо відновити в ЗСУ питомі визначення і військові звання: козак, бунчужний, хорунжий, поручник, сотник, осавул, залишивши звання “підполковник” і “полковник”. Варто запровадити й такі звання, як генерал-хорунжий, генерал-поручник, залишивши звання “генерал-полковник”.

Так було в Армії УНР (в 1917 – 1924 рр.). Саме вона, на наше переконання, має стати зразком і орієнтиром для сучасного українського війська.

Нагадуємо назви дивізій Армії УНР: 1-ша Запорозька дивізія, 2-га Волинська дивізія, 3-тя Залізна дивізія, 4-та Київська дивізія, 5-та Херсонська дивізія. Була й Дніпровська повстанська дивізія. Всі назви природні. Цей принцип можна використовувати і для створення нових частин: наприклад, 6-та Львівська, 7-ма Чернігівська і т. д. Ще були народні назви частин за кольором обмундирування: Сіра дивізія, Синя дивізія, Чорний полк (або полк Чорних запорожців).

Полки Армії УНР гордо носили імена українських гетьманів, наприклад Богдана Хмельницького і Петра Дорошенка. У народі їх називали богданівцями й дорошенківцями. А були ще кармелюки, болбочанівці, гайдамаки, чорні запорожці, вільні козаки. Це овіяні славою та історичним минулим наші рідні українські частини.

Варто було б відновити й назви структурних ланок української армії, нагадуємо як вони традиційно називалися: чота, сотня, курінь, полк, кіш (або дивізія).

Пропонуємо внести зміни до армійського Статуту щодо форми звертання до військовослужбовців, замінивши звернення “товариш” на традиційне українське “пан” (“пане поручнику”, “пане полковнику”, “пане генерале” тощо).

Вітчизняні збройні сили мають набути українського змісту й питомого українського обличчя, а набір до війська добровольців-контрактників слід здійснювати, не нехтуючи перевіркою на ідейність, патріотизм й мотивованість. Варто винести урок із гіркого досвіду, коли 2014 року тисячі “солдатів” і офіцерів ЗСУ та працівників МВС і СБУ перейшли на бік ворога, бо там, бачте, більше платять і краща перспектива кар’єрного зростання. Звертаємо увагу, що жоден командир не поіснє відповідальності за зраду своїх підлеглих.

На превеликий жаль, вище командування не зуміло знайти алгоритм інтеграції добровольчих підрозділів у лави ЗСУ і пішло хибним шляхом розсіювання вояків добровольчих підрозділів. Знищення духовно міцних і морально стійких добровольчих частин призвело до ослаблення українських підрозділів у час війни, масового відпливу вмотивованих бійців з передової.

Наголошуємо на потребі створення національного резерву, формування парамілітарних структур серед населення, на державному сприянні роботі громадських структур, що опікуються плеканням бойового духу в лавих учнівської та студентської молоді. Ці структури стануть мобілізаційною базою для ЗСУ на випадок

війни. А на теренах, які Україна може тимчасово втратити в ході воєнних дій, ці структури стануть осердям партизанського руху.

Маючи такого агресивного й могутнього сусіда, як Росія, наша держава просто зобов’язана дбати про мілітаризацію цивільної частини населення. Кожен українець має розуміти, що захист Батьківщини є його особистою справою. Українець, котрий безпосередньо не бере участі у війні, мусить зробити свій внесок у загальну перемогу своєю працею або коштами. Цю думку повинні пропагувати державні мас-медіа.

Наостанок звертаємо Вашу увагу на необхідність формування воїна з дитинства. Відповідно, держава повинна створити систему військово-патріотичного виховання при навчальних закладах усіх рівнів з метою виявлення серед української молоді здібних осіб – майбутніх воїнів і командирів непереможних Збройних сил України.

Закликаємо вояків і волонтерів підтримати наше звернення і сприяти його поширенню.

Слава Україні!

УЧАСНИКИ 3-Ї КОНФЕРЕНЦІЇ ІСТОРИЧНОГО КЛУБУ “ХОЛОДНИЙ ЯР”:

Олег КУЦІН, керівник військової секції Історичного клубу “Холодний Яр”, командир “Легіону Свободи”, учасник АТО, інвалід війни 2-ї гр.;

Віктор РАДІОНОВ, член Історичного клубу “Холодний Яр”, старший лейтенант Збройних сил України, учасник АТО;

Микола ТИХОНОВ, член Історичного клубу “Холодний Яр”, доброволець “Карпатської Січі”, учасник АТО, захисник Донецького аеропорту;

Петро БИЛИНА, член Історичного клубу “Холодний Яр”, доброволець батальйону “Золоті Ворота”, учасник АТО;

Євген ГОРОДНИЧУК “ТРИЦЬ”, доброволець батальйону “Айдар” (2014), учасник АТО, інвалід війни 2-ї гр.;

Олег ПЕТРЕНКО, народний депутат України, доброволець батальйону (полку) “Азов”,
Юрій ЧЕРКАШИН “ЧОРНОТА”, доброволець ОДЧ “Карпатської Січі”, боєць 93-ї Окремої механізованої бригади ЗСУ, учасник АТО, інвалід війни 2-ї гр.; голова МГО “Сокіл”;

Микола КРУК, доброволець батальйону (полку) “Азов”,

Юрко СИРОТЮК, доброволець ОДЧ “Карпатської Січі”, учасник АТО;

Петро КУЗИК, доброволець ОДЧ “Карпатської Січі”, учасник АТО;

Олександр АЛФЬОРОВ, к. і. н., журналіст, доброволець батальйону (полку) “Азов”,

Марко МЕЛЬНИК, видавець, доброволець батальйону (полку) “Азов”;

Микола ШВАБ “КЛАУС”, доброволець батальйону “Айдар”, учасник АТО;

Микола УКРАЇНЕЦЬ, учасник АТО в лавах батальйону “Миротворець”, волонтер;

Марина ХАІПЕРСЬКА, волонтер Зенітно-ракетного артилерійського дивізіону 53-ї Окремої механізованої бригади;

Валерій МАРТИШКО, волонтер 72-ї бригади.

Підтримано одноголосно делегатами
3-ї конференції Історичного клубу “Холодний Яр” (всього 120 підписів).

Роман КОВАЛЬ, президент Історичного клубу “Холодний Яр”, член Національної спілки письменників України, академік Академії наук вищої освіти України
Київ, 22 січня 2017 р.

На світлинах:

Від імені полку “Азов” холодноярців вітає народний депутат України Олег Петренко.

Марина Хаперська консультує народного депутата Юрія Левченка як заповнювача анкети вступу в історичний клуб.

Люба Криворот під надійною охороною козацтва.

Лікар-волонтер Анна Конош опікувалася вояком “Айдар” Євгеном Городничуком, допомагала в лікуванні та реабілітації.

Юрій Левченко, Микола Тихонов та реконструктор дивізії “Галичина” Іван Гранаткін.

В’ячеслав Березовський, Леся Островська і Олександр Домбровський.

ЛЮТНЕВИЙ КАЛЕНДАР

КУШИНСЬКИЙ Антін Андрійович (1.02. 1897, м. Лохвиця Полтавської губ., тепер Полтавської обл. – 05.1992, Чикаго). Старшина 47-го Кременчуцького полку (1918), член управи Кременчуцького т-ва “Просвіта”, комендант Гуцульського коша Карпатської Січі (1939), член Вищого проводу Гетьманського руху, голова військової референтури штабу гетьмана, головний редактор журналу “Українське козацтво”, кошовий Вільного козацтва (на еміграції); сотник Армії Української Держави.

МАЛАНЮК Євген (20.01.1897, Новоархангельськ, тепер Кіровоградської обл. – 16.02.1968, Нью-Йорк). Ад’ютант нач. штабу Дієвої армії УНР (04.1919) та командувача Дієвою армією УНР, співредактор журналу “Веселка”, член Легії українських націоналістів, редактор офіційного пресового органу ЛУН “Державна нація”, почесний голова Об’єднання українських письменників “Слово” (США); звання – сотник Армії УНР.

КАПУСТЯНСЬКИЙ Микола Олександрович (1879, с. Чумаки Катеринославської губ., нині Дніпропетровської обл. – 19.02.1969, Мюнхен, Німеччина). Начальник оперативного відділу штабу Армії УНР, т. в. о. начальника штабу Дієвої Армії УНР (26.09.1919), керівник військової референтури ПУН, військовий керівник похідних груп ОУН, військовий міністр уряду УНР у вигнанні (1948); звання – генерал-хорунжий Армії УНР (5.10.1920).

МАКАРУШКА Любомир (12.08.1899, с. Сівка-Войнильська, тепер Калуського р-ну Івано-Франківської обл. – 6.02.1986, м. Бад-Годесберг, Німеччина). Командир 1-го Станіславського куреня УСС групи “Старе Село” Галицької армії, доктор економічних наук, член дирекції видавництва “Червона калина”, політичний радник командира дивізії “Галичина”, радник командувача УНА (весна 1945); звання – поручник УГА, сотник дивізії “Галичина”, майор 1-ї УД УНА.

МОНКЕВИЧ Борис Григорович (25.03.1896, с. Баговиця Кам’яньського пов. Подільської губ., тепер Кам’янець-Подільського р-ну Хмельницької обл. – 7.02.1971). Старшина 1-го козацького ім. гетьмана Богдана Хмельницького полку, сотник 4-го Запорозького ім. гетьмана Богдана Хмельницького полку 1-ї Запорозької дивізії Запорозького корпусу. Автор книги “Сльдами новітніх заporожців. Похід Болбочана на Крим”.

ЄВТИМОВИЧ Вартоломій Пимонович (28.10.1889, с. Перегонівка Васильківського пов. Київської губ., тепер Обухівського р-ну Київської обл. – 8.02.1950, м. Міттенвальд, Німеччина). Полковник Армії УНР, шкільний інспектор Шкільної управи Військового міністерства, сотник сотні Вільного козацтва військового міністерства УНР.

ГРИГОР’ЄВ (СЕРВЕТНИК) Матвій (9.02.1884, с. Заставля (передмістя м. Дунаївців), тепер Хмельницької обл. – 27.07.1919, м. Сентове, тепер Кіровоградської обл.). Командир

Херсонської дивізії Армії УНР, Головний отаман Херсонщини і Таврії. Підступно вбитий Нестором Махном. Похований у м. Олександрії.

ГОЛИК (“ЗАЛІЗНЯК”) Мефодій (04.1897, с. Єлисаветградка, тепер Кіровоградської обл. – 9.02.1923, Київ). Хорунжий 1-го ім. Макаренка полку, командир технічної сотні 1-го Чорноліського полку отамана Пилипа Хмари, член Холодноярського повстанком, отаман (до 3000 піших). Учасник Першого зимового походу. Загинув під час повстання в Лук’янівській в’язниці м. Києва.

ГРИСЮК (ГАЙОВИЙ) Іван (ор. 1895, с. Дорогинка, нині Фастівський р-н Київської обл. – 9.02.1923, Київ). Отаман. Майже весь рід по чоловічій лінії винищений більшовиками. Загинув під час повстання в Лук’янівській в’язниці.

ГУПАЛО Денис (10.03.1898 село Нова Осота, тепер Кіровоградської обл. – 9.02.1923, Київ). Козак 4-го Запорозького полку Армії УНР (1919) та 1-го кінного полку Степової дивізії Костя Блакитного (1920), півсотенний загонів отамана Миколи Кібця-Бондаренка (1920) та Максима Терещенка (1921), отаман (1922). Загинув під час повстання у Лук’янівській в’язниці.

ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ Олексій (17.03.1899, с. Єлисаветградка, тепер Кіровоградської обл. – 9.02.1923, Київ). Козак Чорноліського полку Пилипа Хмари і загону Мефодія Голика-Залізняка. “Брав участь в багатьох сутичках з червоними”. Партизанів три роки. Загинув під час повстання в Лук’янівській в’язниці.

ЗАГОРОДНІЙ Ларіон (16.03.1897, с. Кошарки, тепер с. Йосипівка Кіровоградської обл. – 9.02.1923, Київ). Отаман, значковий 1-ї Степової дивізії, керівник Холодноярської організації (1922). Загинув під час повстання в Лук’янівській в’язниці.

ЗАХАРОВ Сергій (? – 9.02.1923, Київ). Отаман, член Холодноярського повстанком (1921).

ЗДОБУДЬ-ВОЛЯ (БЛОХА) Кость (10.01.1875, ст. Кримська Таманського відділу Кубанського козацького війська – 9.02.1923, Київ). Полковник Армії Української Держави, командир 2-го полку 1-ї Синьої дивізії (1918), начальник штабу отамана Чорного Ворона (Платона Черненка, 1922).

Загинув під час повстання в Лук’янівській в’язниці.

ЛЯШЕНКО Іван (1893?, с. Піщаний Брід, тепер Кіровоградської обл. – 9.02.1923, Київ). Підпільник мережі от. Чорного Ворона (Платона Черненка), агроном. Загинув під час повстання в Лук’янівській в’язниці.

ДРОБАТКОВСЬКИЙ Юрій (ЧОРНОТА АНДРІЙ) (30.06.1896, хут. Тетянівка, тепер Кіровоградської обл. – 9.02.1923, Київ). Член Ради Єлисаветградської “Просві-

ти” (1917), чотовий 1-го кінного полку війська Центральної Ради, ад’ютант командира 8-ї гарм. бригади 8-ї Запорозької дивізії, отаман кінної сотні полку гайдамаків Холодного Яру, хорунжий Армії УНР. На останньому допиті заявив слідчому: “Я – українець-націоналіст і, як такий, є ворогом советської влади”. Загинув під час повстання в Лук’янівській в’язниці.

КОМПАНІЄЦЬ Тимофій (10.6/7?/.1897, с. Єлисаветградка, тепер Кіровоградської обл. – 9.02.1923, Київ). Козак Чорноліського полку Пилипа Хмари, загонів Миколи Кібця-Бондаренка, Миколи Бондарука, Дениса Гупала, Ларіона Загороднього та Степової дивізії. Загинув під час повстання в Лук’янівській в’язниці.

ОПОКА Микола (1896, Львівщина – 9.02.1923, Київ). Підхорунжий УСС, сотник корпусу СС Армії УНР. Загинув під час повстання в Лук’янівській в’язниці.

ТУРОК Михайло (? , Галичина – 9.02.1923, Київ). Сотник Армії УНР, командир автопанцирного дивізіону корпусу Січових стрільців Армії УНР. Загинув під час повстання в Лук’янівській в’язниці.

ПЕСТУШКО (СТЕПОВИЙ, БЛАКИТНИЙ) Кость Юрійович (10.02.1898, с. Ганнівка, тепер Кіровоградської обл. – 9.05.1921). Отаман Степової дивізії, Головний отаман Холодного Яру. Загинув через зраду в перестрічці в рідному селі.

ПАСТУШЕНКО Михайло (26.01.1881, Могилів-Подільський, тепер Вінницької обл. – 11.02.1958, Лондон). Сотник Армії УНР і дивізії “Галичина”. За героїзм нагороджений Георгіївським хрестом. Похований у Лондоні.

СОКОЛОВСЬКИЙ Олексій (11.02.1900, с. Горбулів – 5.01.1919, Коростишів). Отаман. Загинув від більшовицької кулі.

ГНОЙОВИЙ Іван (14.02.1889 – 22.01.1974, Бфало). Хорунжий Армії УНР, лектор Збірної станиці в Ланцуті. Закінчив Українську господарську академію в Подєбрадах (1927). Інженер. Автор спогаду.

МЕНШКІВСЬКИЙ (МЄШКОВСЬКИЙ) Євген (12.02.1882, Київ – 9.07.1920, Тернопіль). Начальник штабу УГА (10.12.1918) і штабу Дієвої Армії УНР (1919), Генерального штабу генерал-хорунжий Армії УНР (посмертно).

Із напівпартизанських бойових груп і загонів за короткий час створив Галицьку армію. Денікінці оцінювали його як “ярого ненависника Росії”. Людяний. Попри небезпеку заразитися, постійно відвідував тифозні бараки в Рівному, читав козакам газети, інформував, підбадьорював. 6 липня 1920 р. повів штабних офіцерів у атаку проти червоних під Чорним Островом. Смертельно поранений. Помер від ран у Тернополі, де й похований 11 липня 1920 року.

У Тернополі досі немає вулиці його імені.

АРТЮШЕНКО Юрій (4.04.1899, с. Котельва, нині Полтавської

обл. – 15.02.1990, Чикаго). Член Ради Українського військового клубу ім. гетьмана Павла Полуботка (03.1917), старшина 1-го Українського козачого ім. Богдана Хмельницького полку, начальник культурно-освітнього відділу 1-го кінного полку Чорних запорозців, повстанець, просвітянин, інженер, лектор, редактор, член УВО, редактор “Українського вісника”. Закінчив УГА в Подєбрадах.

ЄВТУХІВ Олександр (15.02.1898, Кам’янець-Подільський, тепер Хмельницької обл. – 7.06.1966, Каракас, Венесуела). Начальник штабу 1-го робітничого полку Вільного козацтва м. Києва, отаман залоги м. Вінниці, військовий комендант Подільської губ., отаман 1-го партизанського загону Окремого ударного корпусу Армії УНР (1919), інженер, перекладач.

СІМ’ЯНЦІВ (СІМЯНЦЕВ) Валентин (24.04.1899, слобода Великий Бурлук, тепер райцентр Харківської обл. – 15.02.1992, Філадельфія). Козак кінної сотні Богданівського полку та 1-го кінного Чорних запорозців полку, інженер, начальник Пардубицького відділення Українського “Сокола”, скульптор. Учасник Першого зимового походу. Лицар ордена Залізного хреста. Закінчив УГА в Подєбрадах. Нагороджений Хрестом Симона Петлюри. Автор спогадів. Похований на Українському кладовищі в Бавнд-Бруці.

ВОЗНЮК Павло (16.02.1899, м. Хмільник, тепер Вінницької обл. – після 15.07.1922). Козак Армії УНР.

МАЛАНЮК Євген Філімонович (20.01.1897, м. Новоархангельськ, тепер Кіровоградської обл. – 16.02.1968, Нью-Йорк). Сотник Армії УНР, ад’ютант командувача Дієвої армії УНР, співредактор журналу “Веселка”, поет, інженер.

ГАЛЬПЕРІН (ГАЛЬПЕРИН) Федір (Хведір) Арсенович (17.02.1896, с. Обухів, тепер Вінницької обл. – після 1936). Сотник Армії УНР. Нагороджений Хрестом Симона Петлюри.

ЄФРЕМІВ (ЄФРЕМОВ) Євген (19.02.1891, Ставрополь, тепер РФ – після 05.1922). Поручник Армії УНР. У бою під Ромоданом (21.03.1918) поранений – “втрапив зір на ліве око”.

КМЕТА Архип Йосипович (19.02.1891, м. Ічня, тепер Чернігівської обл. – 2.06.1978, Нью-Йорк). Полковник Армії УНР, командир 4-го полку Січових стрільців (1919). Закінчив УГА в Подєбрадах. Член штабу УВВ (1943). 1942 року відвідав рідних в Ічні, створив тут осередок ОУН. Нагороджений Хрестом Симона Петлюри і Военним хрестом.

РУДНИЦЬКИЙ Іван Теодор (20.02.1886, с. Бердиківці, тепер Тернопільської обл. – 3.03.1951, Гекстер, Німеччина). Сотник УГА, командир скорострільної сотні УГА, військовий аташе посольства ЗУНР (Прага), інженер, адвокат,

референт правового відділу Військової управи дивізії “Галичина”. Підтримував УВО й ОУН. Захисник українців у політичних процесах. Збирав фонди на оборону українських політ’язнів. Врешті, сам був ув’язнений. Шляхетна і скромна людина.

ОСИНСЬКИЙ Віктор (23.02.1890 – 1941). Сотник Армії УНР, учасник Першого зимового походу Армії УНР. Голова Союзу українських студентських громад у Польщі (1921). Помер і похований у Гочеві повіт Лісько на Підкарпатті.

ПЕРФЕЦЬКИЙ Леонід (23.02.1901, село Ладжинці, тепер Черкаської обл.– 25.10.1977, Монреаль). Хорунжий Армії УНР, командир кінної сотні 8-го Чорноморського полку 3-ї Залізної дивізії, художник-баталіст, викладач рисунку Української мистецької школи. Закінчив Краківську академію мистецтв (1925). Відтворив десятки епізодів Визвольної боротьби.

Похований на кладовищі Мовнт-Рояль.

ІВАХНЕНКО Петро (24.02.1895, Одеса – після 29.01.1934). Сотник Армії УНР, командир 13-го гарматного полку, інженер.

ШКЛЯР Василь Прокопович (25.02.1887, м-ко Синявка, тепер Чернігівської обл. – 5.03.1950). Член Центральної Ради, підполковник (сотник?) Армії УНР, інженер, кооператор. Делегат 2-го і 3-го всеукраїнських з’їздів військово-вих. Закінчив УГА в Подєбрадах. Автор спогаду.

ІВАНТИШИН Ярослав Миколайович (27.02.1903, с. Озеряни, тепер Івано-Франківської обл. – після 1934). Стрілець Коломийської студентської сотні Галицької армії, заступник голови Товариства плекання українського національного танку при УГА в Подєбрадах, кошовий Подєбрядського Пласту, інженер, педагог.

Закінчив УГА в Подєбрадах. Відіграв помітну роль у створенні у Словаччині “Просвіти”.

ТАТАРСЬКИЙ Василь Олександрович (28.02.1898, с. Мурафа, тепер Вінницької обл. – 2.07.1992, Мюнхен). Молодший старшина 1-ї Запорозької дивізії, старшина дивізії “Галичина”, генерал-хорунжий Армії УНР (на еміграції). “За час перебування в Українській армії заховував себе бездоганно, судово і дисциплінарно караний не був та ганебними вчинками себе не заплямував”.

ШАНДРУК Павло Феофанович (28.02.1889, с. Борсуки, нині Тернопільської обл. – 15.02.1979, Трентон, США). Командир бронепотягів “Полуботок” і “Запорожець”, 7-ї бригади 3-ї Залізної дивізії, головнокомандувач УГА (1945), Генерального штабу генерал-хорунжий (із поч. 1945). Учасник походу полковника Петра Болбочана на Крим та Першого зимового походу Армії УНР. Автор спогадів.

Роман КОВАЛЬ за участю **Віктора МОРЕНЦЯ** та **Олександра КОЛЯНЧУКА**

17 березня 2017 р. о 15.00 в м. Звенигородській музичній школі відбудуться урочистості з нагоди 100-ліття від створення Вільного козацтва У вшануванні візьмуть гості з Києва – письменник Роман Коваль, кобзарі Тарас Компаніченко, Тарас Силенко, Василь Лютий і поет Валерій Мартишко.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ЧАСОПИС
переплатний
індекс:
30504

НЕЗБОРИМА НАЦІЯ

Її редактор Роман Коваль – дослідник Визвольної боротьби українців за свою державу у 1-й половині ХХ століття.

Ця газета – про долі українських січових стрільців, вояків Галицької армії, Армії УНР, повстанських отаманів та їхніх козаків, Карпатську Січ, ОУН, УПА, вояків АГО, а також про кобзарів, письменників, нові книжки про Визвольну боротьбу, які видає Історичний клуб “Холодний Яр”.

**Наш індекс – 33545.
Ціна на 10 міс. – 36,60 грн.**

Книжки можна придбати через “Нову пошту”, попередньо переказавши кошти на картку Романа Ковалю у ПриватБанку: 5168 7556 2267 7496. Переславши гроші, просимо зателефонувати до редакції. Повідомлення можна зробити й електронним листом на адресу редакції. Окрім вартості книжки, замовник оплачує й доставку. Тел. (044) 242-47-38, 067-726-30-36. **“Ренесанс напередодні трагедії” Романа Ковалю – 24 грн.** **“Історія Холодноярської організації” Романа Ковалю – 25 грн.**

HTTP://NEZBORYMA-NACIYA.ORG.UA/

У редакції через “Укрпошту” можна придбати такі книги: (ціну вказано, враховуючи вартість пересилки книг поштою):

“Отаман Зелений” Романа Ковалю – 85 грн.
“Ренесанс напередодні трагедії” Романа Ковалю – 34 грн.
“Історія Холодноярської організації” Романа Ковалю – 35 грн.
“Філософія сили” Романа Ковалю – 45 грн.
“Прочитайте тую славу” Ольги Страшенко – 50 грн.
“Подєбрядський полк” Армії УНР Романа Ковалю і Віктора Моренця – 115 грн.
“Отаман Орлик” Романа Ковалю – 70 грн.
“Сто історій Визвольної війни” Романа Ковалю – 80 грн.
“Похід Болбочана на Крим” Бориса Монкевича – 69 грн.
“Крізь павутиння змосковщення” Романа Ковалю – 68 грн.
“Шевченкіана Михайла Гаврилка” Романа Ковалю – 74 грн.
“100 облич Самостійної України” Романа Ковалю – 71 грн.
“Свято, що кличе до бою. Вшанування героїв Холодного Яру” – 59 грн.
“Історія України-Русі” Миколи Аркаса (2-ге, краківське, видання) – 82 грн.
“Михайло Гаврилко: і стеком, і шаблею” Романа Ковалю – 325 грн.
“Тиха війна Рената Польового” Романа Ковалю – 175 грн.
Аудіодиск “Солодко-гіркий романс” Людини Хворост – 70 грн.
Книги можна придбати, попередньо переказавши кошти електронним переказом на ім’я Р. М. Ковалю, вул. Курська, 20, пом. 14, Київ, 03049.

“Незборима нація” – газета для тих, хто хоче знати історію боротьби за свободу України